

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W CHEŁMIE

ul. Pocztowa 54
22 - 100 Chełm
tel. (82) 565 88 95
fax. (82) 565 88 94
e-mail: rektorat@pwsz.chelm.pl

R-BR.061.2.4.2020

Chełm, dnia 26.02.2020 r.

Sz. P.

Anna Budzanowska

Podsekretarz Stanu

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Szanowna Pani,

w odpowiedzi na pismo nr DSW.WNP.5001.1.2020.BS.1 z dnia 31 stycznia 2020 r.,
wystosowane w sprawie złożenia oświadczenia, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa
w Chełmie przesyła Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej za 2019 rok oraz Informację
o zarządzaniu ryzykiem w PWSZ w Chełmie.

Załączniki:

Nr 1 – Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej za 2019;

Nr 2 – Informacja o zarządzaniu ryzykiem w PWSZ w Chełmie.

Z poważaniem

REKTOR

dr hab. inż. Arkadiusz Tojił
profesor PWSZ w Chełmie

**Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej
Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie
za rok 2019**

Dział I²⁾

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że ~~w kierowanym/kierowanych przeze mnie dziale/działach administracji rządowej³⁾/w kierowanej przeze mnie jednostce sektora finansów publicznych*~~

Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie

~~(nazwa/nazwy działu/działów administracji rządowej/nazwa jednostki sektora finansów publicznych⁴⁾)~~

Część A⁴⁾

x w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B⁵⁾

~~w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.~~

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C⁶⁾

~~nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.~~

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:⁷⁾

- x monitoringu realizacji celów i zadań,
- x samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁸⁾,
- x procesu zarządzania ryzykiem,
- x audytu wewnętrznego,
- x kontroli wewnętrznych,
- x kontroli zewnętrznych,
- x innych źródeł informacji: audytów zewnętrznych.

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

REKTOR

Chełm 26.02.2020 r.
(miejscowość, data)

dr hab. inż. Arkadiusz Tofił
profesor P.W.SZ. w Chełmie
(podpis ministra/kierownika jednostki)

* Niepotrzebne skreślić.

Dział II⁹⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.
nie dotyczy

.....

Należy opisać przyczyny złożenia zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, np. istotną słabość kontroli zarządczej, istotną nieprawidłowość w funkcjonowaniu jednostki sektora finansów publicznych albo działu administracji rządowej, istotny cel lub zadanie, które nie zostały zrealizowane, niewystarczający monitoring kontroli zarządczej, wraz z podaniem, jeżeli to możliwe, elementu, którego zastrzeżenia dotyczą, w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

nie dotyczy

.....

Należy opisać kluczowe działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w odniesieniu do złożonych zastrzeżeń, wraz z podaniem terminu ich realizacji.

Dział III¹⁰⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:

nie dotyczy

.....

Należy opisać najistotniejsze działania, jakie zostały podjęte w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie w odniesieniu do planowanych działań wskazanych w dziale II oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie. W oświadczeniu za rok 2010 nie wypełnia się tego punktu.

2. Pozostałe działania:

nie dotyczy

.....

Należy opisać najistotniejsze działania, niezaplanowane w oświadczeniu za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, jeżeli takie działania zostały podjęte.

Objaśnienia:

- ¹⁾ Należy podać nazwę ministra, ustaloną przez Prezesa Rady Ministrów na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2019 r. poz. 1171), a w przypadku gdy oświadczenie sporządzane jest przez kierownika jednostki, nazwę pełnionej przez niego funkcji.
- ²⁾ W dziale I, w zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej, wypełnia się tylko jedną część z części A albo B, albo C przez zaznaczenie znakiem "X" odpowiedniego wiersza. Pozostałe dwie części wykreśla się. Część D wypełnia się niezależnie od wyników oceny stanu kontroli zarządczej.
- ³⁾ Minister kierujący więcej niż jednym działem administracji rządowej składa jedno oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w zakresie wszystkich kierowanych przez niego działów, obejmujące również urząd obsługujący ministra. Oświadczenie nie obejmuje jednostek, które nie są jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).
- ⁴⁾ Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.
- ⁵⁾ Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem, z zastrzeżeniem przypisu 6.
- ⁶⁾ Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.
- ⁷⁾ Znakiem "X" zaznaczyć odpowiednie wiersze. W przypadku zaznaczenia punktu "innych źródeł informacji" należy je wymienić.
- ⁸⁾ Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych ogłoszone przez Ministra Finansów na podstawie art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
- ⁹⁾ Dział II sporządzany jest w przypadku, gdy w dziale I niniejszego oświadczenia zaznaczono część B albo C.
- ¹⁰⁾ Dział III sporządza się w przypadku, gdy w dziale I oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była zaznaczona część B albo C lub gdy w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, były podejmowane inne niezaplanowane działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej.

Informacja o zarządzaniu ryzykiem w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Chelmie

Zarządzeniem Rektora nr 44/2011 z dnia 29 września 2011 r. wprowadzono „Procedurę zarządzania ryzykiem w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Chelmie”. Załącznikami do tej procedury są:

- „Kwestionariusz identyfikacji i oceny ryzyka”
- „Wytyczne do identyfikacji i oceny ryzyka”
- „Wykaz obszarów i podobszarów działalności Uczelni”
- „Rejestr ryzyk – identyfikacja ryzyka”
- „Rejestr ryzyk – monitorowanie ryzyka”

Zarządzanie ryzykiem odbywa się na trzech poziomach: strategicznym, operacyjnym oraz projektów. Zarządzanie ryzykiem na poziomie strategicznym oparte jest o coroczną identyfikację i analizę ryzyka zadań priorytetowych (strategicznych) Uczelni na dany rok kalendarzowy. Następnie ustalane są poziomy akceptowalności ryzyka oraz właściciele ryzyk. Na tej podstawie Rektor może przypisać odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem właściwym merytorycznie pracownikom, zatrudnionym na kierowniczych stanowiskach.

Zarządzanie ryzykiem na poziomie operacyjnym stanowi stały element zarządzania, polegający na bieżącej identyfikacji i ocenie ryzyka oraz podejmowaniu działań zaradczych. Odpowiedzialni za to są kierownicy poszczególnych jednostek organizacyjnych, realizujący określone w Regulaminie organizacyjnym zadania i procesy.

Identyfikacją i oceną ryzyka na poziomie strategicznym zajmuje się Zespół ds. kontroli zarządczej oraz oceny ryzyka w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Chelmie powołany przez Rektora. Identyfikacja ryzyk zadań strategicznych dokonywana jest metodą „burzy mózgów” z wykorzystaniem osobistego doświadczenia członków zespołu oraz prognoz na przyszłość. Ocena każdego zidentyfikowanego ryzyka obejmuje określenie prawdopodobieństwa jego wystąpienia oraz skutków oddziaływania tego ryzyka z uwzględnieniem elementów oceny podanych w „Wytycznych do identyfikacji i oceny ryzyka” stanowiących załącznik do „Procedury”. Ocena prawdopodobieństwa wystąpienia i skutków oddziaływania ryzyka dokonywana jest w punktach w skali od 1 do 5 wg tabel zawartych w ww. załączniku. Wynikiem oceny ryzyka jest iloczyn tych dwóch punktacji i od jego wielkości uzależnione jest dalsze postępowanie z danym ryzykiem. Przy ocenie od 1 do 6 przyjmuje się, że ryzyko nie stanowi istotnego zagrożenia dla realizacji celów i można go pominąć. Ryzyka z oceną od 7 do 12 wymagają bieżącego lub okresowego monitorowania a w przypadku ryzyk z oceną 13 i więcej muszą zostać podjęte dodatkowe działania zaradcze, przydzielone przez Rektora określonym pracownikom.

Kolejnym wewnętrznym aktem z zakresu zarządzania ryzykiem, wdrożonym w PWSZ w Chelmie jest załącznik nr 3 do Polityki Bezpieczeństwa Informacji - Procedura zarządzania ryzykiem w Systemie Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji. Metodyka w zakresie szacowania ryzyka w Systemie Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji przyjmuje podejście zasobowe. Za zasób uznawany jest system teleinformatyczny wraz z zasobami informacyjnymi przetwarzanymi przez system.

Procedura zarządzania ryzykiem bazuje na modelu procesu zarządzania ryzykiem, zgodnie z Normą PN ISO/IEC 27005. Po identyfikacji ryzyka ustala się jego kontekst: dostępność, integralność i poufność. Po ustaleniu kontekstu dokonuje się analizy poprzez szacowanie następstw, szacowanie prawdopodobieństwa incydentu oraz określenie poziomu ryzyka. Określanie poziomu ryzyka polega na przypisaniu danemu zagrożeniu prawdopodobieństwa oddziaływania na zasoby informacyjne lub system teleinformatyczny oraz ustaleniu wpływu materializacji zagrożenia (skutków) w zależności od kontekstu.

Poziom ryzyka wyznacza się według następującego wzoru:

$$R_p = P \times S$$

gdzie:

R_p - poziom ryzyka,

P - wartość przypisana prawdopodobieństwu materializacji zagrożenia i przyjmuje jedną z wartości 0,1,2,3,4.

gdzie:

0- zdarzenie nieprawdopodobne (zagrożenie nie występuje),

1- zdarzenie prawie nieprawdopodobne,

2- zdarzenie mało prawdopodobne,

3- zdarzenie wysoce prawdopodobne,

4- zdarzenie niemal pewne.

$S = (S_d + S_i + S_p)$ – wartość przypisana skutkowi całkowitemu mającemu wpływ na bezpieczeństwo informacji, przy czym:

S_d - wartość przypisana wpływowi, skutkowi dla dostępności informacji,

S_i - wartość przypisana wpływowi, skutkowi dla integralności informacji,

S_p - wartość przypisana wpływowi, skutkowi dla poufności informacji,

S_d, S_i, S_p przyjmują jedną z wartości: 0,1,2,3,4.

gdzie:

0 - zdarzenie nie powoduje skutku (brak podatności),

1 - zdarzenie wywołuje niewielki skutek,

2 - zdarzenie wywołuje znaczący skutek,

3 - zdarzenie wywołuje bardzo znaczący skutek,

4 - zdarzenie wywołuje skutek katastrofalny.

W wyniku przeliczenia poziomów ryzyk uzyskuje się wartość poziomu ryzyka. Ryzyka, dla których końcowy poziom ryzyka jest niższy lub równy 20% poziomowi maksymalnego zaokrąglonego do liczby całkowitej ($R_p \leq 10,0$) podlegają automatycznej akceptacji – **ryzyko szczątkowe**, ale pozostają pod nadzorem w celu ich monitorowania. Ryzyka dla których poziom zawiera się w przedziale $10,0 < R_p \leq 39,0$ podlegają akceptacji według ustalonych zasad lub dokonywana jest ich ponowna analiza – **ryzyko akceptowalne**. Ryzyka dla których poziom ryzyka jest większy od 80% poziomu maksymalnego zaokrąglonego w górę do liczby całkowitej ($R_p > 39,0$) – **ryzyko krytyczne**, przedstawiane są do analizy i akceptacji władz PWSZ w Chełmie.

Do zarządzania ryzykiem w PWSZ w Chełmie stosuje się również metodę intuicyjną polegającą na ocenie ryzyka i prognozowaniu wyników przez zespół ds. oceny ryzyka, opierającej się na zdobytej wiedzy i wieloletnim doświadczeniu zawodowym w zarządzaniu Uczelnią.